

„Egymásból építkezünk – Polgári aktivizmus az Európai Unióban”

Győr, 2018.05.30.

Mucsi Gyula
Projektvezető
Transparency International Magyarország

A korrupció költsége és ellenszerei az EU-ban

- A korrupció költsége 120 milliárd euró / év
- Mit lehet tenni ellene? – az EU ajánlásai
 - Átláthatóság, elszámoltathatóság
 - A választások integritása
 - Átlátható és elszámoltatható pártfinanszírozás
 - Hatékony ügyészség, tisztességes bírósági eljárások
 - Közérdekű bejelentők hatékony védelme
 - Független média és civil társadalom

Petíció és panasztétel joga

- Petíció benyújtására jogosultak: uniós polgárok, a tagállamok területén lakóhellyel rendelkező nem uniós polgárok és székhellyel rendelkező jogi személyek
- az Európai Unió tevékenységi körébe kell tartoznia (pl. környezetvédelem, és *közvetlenül* kell, hogy érintse a benyújtókat
- EU-s jog alkalmazása, állásfoglalás kérése az Európai Parlamenttől
- Európai Parlament hangot adhat a jogsértésnek, és segíthet az állampolgárnak a tagállami hatóságokkal, intézményekkel szemben, Európai Bíróság ítéletével végződhet
- az Európai Parlamenthez kell címezni, az Európai Parlament Petíciós Bizottsága vizsgálja

Egyéni jogok: politikai jogok, petíció és panasztétel joga

- *Párkányi hulladékégető*
- *Petition No 1254/2017 by T. P. (Hungarian) on alleged violations of the Natura 2000 Directive in the forest of Sajohidveg, Hungary*
- *Petition No 0003/2018 by Beáta Bihari (Hungarian) on alleged violation of article 3 of the Directive 2014/52/EU in Hungary*

A megfelelő ügyintézés és a dokumentumokhoz való hozzáférés joga

- Uniós polgárként jogunk van ahhoz, hogy ügyeinket az EU intézményei, szervei és hivatalai *részrehajlás nélkül*, tisztességes eljárás keretében és ésszerű határidőn belül intézzék.
- Uniós polgárként *jogunk van ahhoz, hogy az EU bármely intézményéhez, szervéhez vagy hivatalához, az EU bármely hivatalos nyelvén kérdést intézzünk, észrevételt tegyünk vagy panasszal éljünk*. Ezt az érintett szerv köteles megfelelően kezelni. Amennyiben jogaink bármelyike sérül, lehetőségünk van panasszal élni.
- Uniós polgárként jogunk van ahhoz, hogy az Európai Unió intézményeinek, szerveinek vagy hivatalainak *dokumentumait megismerhessük*.

Európai polgári kezdeményezés

- Az EU polgárainak közvetlen lehetőségük van európai jogszabályok megalkotását kezdeményezni
- Csak olyan ügyben kezdeményezhetünk uniós jogalkotást amelyben az Európai Bizottságnak az alapszerződések szerint joga van eljárni
- Nemzeti hatáskörbe tartozó ügyek európai polgári kezdeményezéssel nem módosíthatók
- Az aláírásgyűjtést egy legalább hétagú polgári bizottság kezdeményezheti, melynek minden tagja kötelezően más-más tagállam polgára
- Az EUSZ 11. cikkének (4) bekezdése értelmében legalább egymillió uniós polgár aláírása szükséges
- Az Európai Bíróságnál történő regisztrációt követően 12 hónap áll rendelkezésükre a szükséges egymillió aláírás megszerzéséhez.
- Az aláíróknak a tagállamok legalább egynegyedéből kell származniuk
- A nemzeti hatóságoknak három hónap áll rendelkezésükre, hogy ellenőrizzék, a támogató aláírások megfelelnek-e a technikai és biztonsági követelményeknek
- Az eljárás végén az Európai Bizottság mérlegeli, hogy napirendre tűzi-e a kérdést, és elindulhat-e a jogalkotási folyamat a kérdésben.

Európai polgári kezdeményezés

- *„Tiltsák be a glifozátot, és védjék meg az embereket és a környezetet a mérgező növényvédő szerektől!”*
- 1.070.865 aláírás, 5.900 Magyarországról
- Célok:
 1. Glifozát tartalmú gyomirtó szerek betiltása (sikertelen)
 2. Tudományos értékelések és a döntéshozatal átláthatóságának növelése (jogalkotási javaslat)
 3. Növényvédő szerek csökkentési célértékeinek EU-ra kiterjedő, kötelező érvényű bevezetése (tagállami elvárások megfogalmazása)

Mikor és hogyan fordulhatunk az OLAF-hoz?

European Anti-Fraud Office

- Az unió pénzügyi érdekeinek védelme (ha megsérti egy tagállam vagy az EU valamelyik intézménye)
- Az EU mind a 24 hivatalos nyelvén, anonim módon, az eset részletes leírásával
- Visszajelzést adnak, hogy megkapták a panaszt, kérhetnek plusz információt
- Végössor az Olaf főigazgatója dönt, hogy indul-e nyomozás az adott ügyben
- Ha az Olaf lezárta egy ügyet, és korrupciót tárt fel, akkor az aktát átadja a nemzeti hatóságoknak (ügyészségnek) és javaslatot tesz a Bizottságnak a tagállam által fizetendő bírság nagyságrendjére

Köszönöm a figyelmet

Győr, 2018.05.30.

Mucsi Gyula
gyula.mucsi@transparency.hu

Integritási Megállapodás

- **Integritási Megállapodás**
 - Többoldalú szerződés: ajánlatkérő, ajánlattevő(k), és TI Magyarország mint független monitor
- **A monitor feladatai:**
 - monitorozza a Beruházáshoz kapcsolódó közbeszerzési eljárások teljes folyamatát,
 - ellenőrzi a kapcsolódó eljárási dokumentumok jogszerűségét,
 - figyelemmel kíséri a közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések végrehajtását
 - szükség esetén megteszi a megfelelő jogi lépéseket
 - tájékoztatja az állampolgárokat a beruházás állapotáról

Integritási Megállapodás – Tisza-Túr víztározó

- **Integritási Megállapodás**
 - Felső-Tisza árvízvédelmi rendszerének kiépítése, Tisza-Túr tározó
 - Kohéziós Alapból 27,3 Mrd Ft, 100 %-os támogatási intenzitással
 - A pilot projekt 4 évig, 2016. január 1-től 2019. december 31-ig tart
- **Partnerek:**
 - Ajánlatkérő: Országos Vízügyi Főigazgatóság
 - Ellenjegyző: Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért felelős Helyettes Államtitkársága
 - Monitor: TI Magyarország

Integritási Megállapodás – Tisza-Túr víztározó

- Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás
- Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében valósul meg
- Célja a szükséges árvízvédelmi biztonság megteremtése a Felső-Tisza országhatárhoz közeli szakaszán kialakított árapasztó tározó létesítésével
- A Beruházást az Országos Vízügyi Főigazgatóság a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatósággal kötött konzorciumi együttműködési megállapodásban kívánja megvalósítani